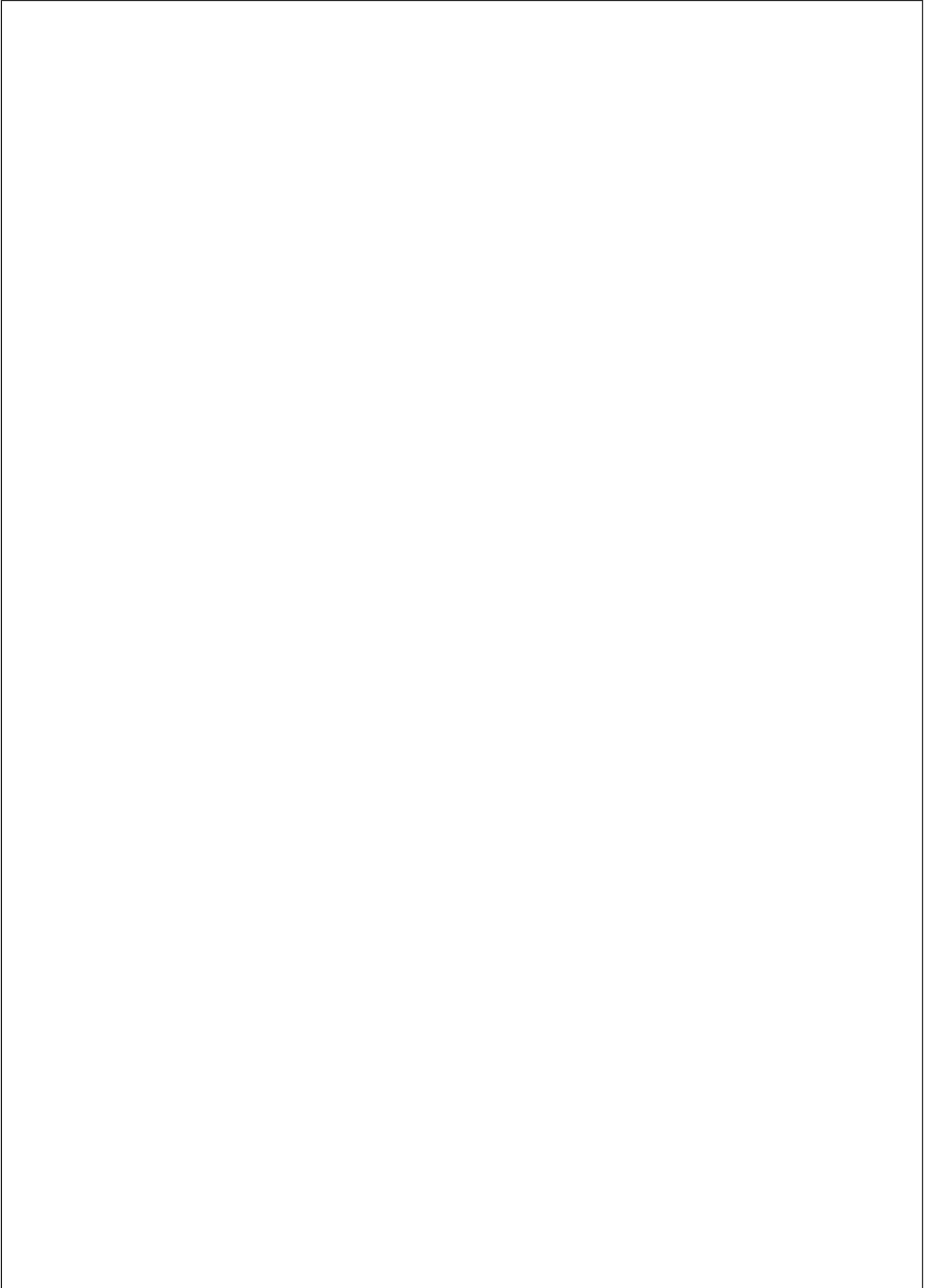

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/193116,Uroczystosc-wreczenia-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-dzialaczom-opozycji-antykom.html>
01.03.2026, 06:08

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności działaczom opozycji antykomunistycznej - Wrocław, 27 października 2023

27 października 2023 roku w Auli Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń Krzyż Wolności i Solidarności. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzeja Dudy, uhonorowania odznaczeniem dokonał Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

27.10.2023

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności poprowadził dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Kamil Dworaczek. Poza osobami odznaczonymi w wydarzeniu uczestniczyli także m.in. dr Łukasz Kamiński - dyrektor Zakładu Narodowego Ossolineum, Marcin Krzyżanowski - wicemarszałek województwa dolnośląskiego oraz przewodniczący Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” Kazimierz Kimso.

- Jesteśmy uczestnikami podniosłej uroczystości, podczas której wysokimi odznaczeniami państwowymi honorowani są uczestnicy antykomunistycznej opozycji lat 1956 - 1989. Zostali odznaczeni ludzie, którzy w trudnych latach komunistycznego zniewolenia podjęli swoją walkę z systemem politycznym PRL-u, stając się częścią masowego, ogólnopolskiego oporu społecznego, który po 1989 roku doprowadził do obalenia komunizmu w Polsce - mówił zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku, przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Pierwowzorem Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.

- Przyznanie Państwu tego wysokiego odznaczenia państwowego, to wyraz uznania Państwa Polskiego dla Państwa patriotycznej postawy. To także symbol pamięci o doznanych przed laty represjach, krzywdach. To pamięć o zatrzymaniach, aresztowaniach i przesłuchaniach, wyrokach sądowych, jakie wówczas zapadły. To pamięć o represjach w areszcie śledczym przy ulicy Sądowej we Wrocławiu, w zakładzie karnym przy ulicy Kleczowskiej, ale także w ośrodkach odosobnienia - mówił zastępca prezesa IPN.

W imieniu odznaczonych głos zabrał pan Roman Adam Gorzkowski, który dziękował za odznaczenie, ale jednocześnie zadeklarował, że jest to również duże zobowiązanie.

- Wydawało nam się, że po roku 89 już nie będzie dużych problemów z realizacją bliskich nam wartości. Niestety, dzisiejsza młodzież gdzieś odpłynęła, obrała swoje ścieżki. Patriotyzm, niepodległość, demokracja są niemożliwe. Są różnie definiowane. Zainteresowanie historią i jej znajomość są znikome. Dlatego powinniśmy wrócić do definicji i nie wstydzić się pielęgnowania tradycji, wartości konserwatywnych i prawicowych. Dlatego mam nadzieję, że młodymi ludźmi

wstrząsną skutki zmian, jakie wokół nas się dzieją.

Całość zakończyło wspólne zdjęcie oraz skromny poczęstunek.

27 października 2023 r. Krzyżem Wolności i Solidarności odznaczeni zostali:

1. Pan Józef Wojciech Adamski
2. Pan Zenon Babiaryz
3. Pan Stanisław Błądek
4. Ksiądz Andrzej Buryła
5. Pan Roman Adam Gorzkowski
6. Pan Tadeusz Gregorasz
7. Pan Paweł Jan Knap
8. Pan Janusz Mieczysław Lewandowski
9. Pan Leszek Zdzisław Nowak
10. Pan Marek Lesław Piszczalka
11. Pan Tadeusz Trojan
12. Pan Stanisław Bogdan Wesołowski
13. Pan Zygmunt Wolski
14. Pan Roman Mirosław Wróblewski

Pośmiertnie odznaczeni zostali:

1. Pan Stanisław Tomkiewicz

Biogramy odznaczonych, którzy wyrazili zgodę na ich publikację znajdują się na stronie:

<https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/>

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)